

Forfatter: Andersen, H. C.

Titel: Udrag fra I Sverrig

Citation: Andersen, H. C.: "I Sverrig", i Andersen, H. C.: *I Sverrig*, udg. af Mogens Brøndsted , Det Danske Sprog- og Litteraturselskab, Borgen, 2003, s. 146. Onlineudgave fra Arkiv for Dansk Litteratur: <https://tekster.kb.dk/catalog/adl-texts-hcaisverrigval-shoot-idm140454473137376/facsimile.pdf> (tilgået 04. maj 2024)

Anvendt udgave: I Sverrig

funderes: religionen. Al skepsis skal døves, og barnefromhedens møde med døden fremmanes i det mikle billede af *Baldstemoder* (V, genoptryk fra 1845) og hendes fredelige borngang efter at have fortalt en lang og dejlig historie. Rosen er nu et kærlighedsminde fra ungdommen, visnet og dog magisk fornyet gennem hendes tårer, og øjnene selv, sjælens spejl, skal aldrig kunne ældes. I slutningslinjerne herom går fornyelsestanken i ét med opstandelsestroen: »*Olse kunne aldrig die!*» vore skulle eengang see hende, ung og smuk, som da han første Gang kyssede den friske, røde Rose, der nu er Støv i Graven.« De af Andersen udhævede ord stammer fra et barn, digteren Hauchs lille datter, der selv var død ved samme tid som eventyret blev skrevet;⁷ det er børnenes naive fortrosthed der udbygges og medføres som et styrkebælte for den voksne.

Vi er nu rustet til at møde de negative faktorer, forbrydelsen, fattigdommen og hvad der i denne forbindelse er værre endnu, glemelsen. Det sker i de tre følgende øjeblikksbilleder fra fienden mod nord.

Først *Guldfængslet* i Mariestad (VI). Det ondes realitet mildnes – som siden i *En Historie* – ved at blive opløstet ikke som forbrydelse, men som forvildelse. Vi ser en ulykkelig barnemorderiske, et par unge hesteryde, den ene endnu dreng; til sidst en stakels tjenestepige uden kondition (7), her ligger skylden altså udelukkende hos samfundet. Og de gradvise fremskridt vises ved sammenstillingen af fortidens brutale fangekarne med den nye humanere fængselstype, hvor der er lys og luft; og »hvor Solstrålen mildt lyser ind til den Fange, vil ogsaa Strålen af Gud lyse ind i Hjertets. Saadan munder stykket ud i religionens trost, givet med solstrålebilledet som vi husker fra kirken og skal møde på ny i nonnens klostercelle og i præstens sengeskammer (VIII, XIII).

En anden art forsonende skær kattes over »svenska fattigdommens – som C.J.L. Almqvist havde gjort med sit essay *Svenska fattigdommens betydelse*. Den bliver nu repræsenteret af et par Tiggerdreng (VII), hvis maleriske skidenhed sammenlignes med Callots folketyper. De er »Skjønbedstadsler i det fattige Landskab»; og ligesom i det foregående billede bliver den sociale anklage – her mod forældrene for at spekulere i turisternes medynk – skånsomt